

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Lublinie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Wojciech Zaręba
Sędziowie:	SA Elżbieta Brzozowska SA Zbigniew Makarewicz (sprawozdawca)
Protokolant	sekretarz sądowy Monika Marcyniuk

przy udziale Anny Utnik-Wójtowicz prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2015 roku

sprawy **P. F.**

syna T. i C. z domu S., urodzonego (...) w H.

oskarżonego z art. 148 § 1 k.k., art. 207 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 20 sierpnia 2015 r., sygn. akt II K 17/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla orzeczenie o karze łącznej,
2. orzeczoną wobec oskarżonego karę pozbawienia wolności za czyn przypisany w punkcie I a wyczerpujący dyspozycję art. 148 § 1 k.k. podwyższa do 14 (czternastu) lat,
3. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz 86 § 1 k.k. jako karę łączną orzeka 14 (czternaście) lat pozbawienia wolności;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania również od dnia 21 sierpnia 2015 roku do dnia 17 grudnia 2015 roku;

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. N. - Kancelaria Adwokacka w Z. - 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

V. zwalnia oskarżonego od uiszczenia opłaty za obie instancje oraz od uiszczenia wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym i określa, że ponosi je Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

P. F. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 16 listopada 2014 roku w W., woj. (...) działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia C. F., realizując uprzednio wypowiedziane wobec niej groźby zabójstwa, ugodził swoją matkę C. F. nożem kuchennym zadając jej jeden cios w okolicę pod łopatką lewą powodując ranę drążącą do klatki piersiowej, przecinającą ścianę aorty, w wyniku czego nastąpił masywny krwotok wewnętrzny i zgon C. F. na miejscu zdarzenia,

tj. o czyn z art. 148 § 1 kk,

II. w okresie od 2011 daty bliżej nie ustalonej do 16 listopada 2014 roku w W., woj. (...) znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją matką C. F., siostrą W. F. i bratem P. F. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczywał awantury domowe, podczas których wyzywał ich słowami obelżywymi, groził pozbawieniem życia, bił rękami i kopał po ciele, niszczył naczynia kuchenne,

tj. o czyn z art. 207 § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Zamościu:

I. uznał oskarżonego za winnego tego, że:

a) w dniu 16 listopada 2014 roku w W., woj. (...), chcąc pozbawić życia matkę C. F., zadał jej jeden cios nożem kuchennym o długości ostrza 13 centymetrów w okolicę pod łopatką lewą, powodując ranę kłutą klatki piersiowej, z następowym uszkodzeniem aorty, w wyniku czego spowodował u niej krwotok wewnętrzny, co skutkowało zgonem pokrzywdzonej na miejscu zdarzenia,

tj. popełnienia czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 148 § 1 kk;

b) w okresie od 2012 r. lecz nie później niż od 2 września 2012 r. do 16 listopada 2014 roku w W., woj. (...) znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją matką C. F., siostrą W. F. i bratem R. F. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wywoływał lub eskalował awantury domowe podczas których znieważał ich słowami wulgarnymi, powszechnie uważanymi za obelżywe, groził im pozbawieniem życia, a także – naruszał ich nietykalność cielesną, uderzając i szarpiąc R. F. oraz popychając i uderzając rękami po ciele W. F. i C. F., a nadto – kopiąc w okolicę nóg C. F., jak również niszczył naczynia kuchenne,

tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 207 § 1 kk

II. i skazał P. F.:

a) za czyn z punktu Ia wyroku, na mocy art. 148 § 1 kk, na karę 10 (dziesięciu) lat pozbawienia wolności;

b) za czyn z punktu Ib wyroku, na mocy art. 207 § 1 kk na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na mocy art. 85 § 1 i 2 kk, art. 86 § 1 kk biorąc za podstawę kary pozbawienia wolności z osobna wymierzone P. F. za przestępstwa przypisane mu tym wyrokiem, wymierzył mu karę łączną 10 (dziesięciu) lat pozbawienia wolności;

IV. na mocy art. 63 § 1 kk zaliczył P. F. na poczet orzeczonej wobec niego kary łącznej pozbawienia wolności okresy tymczasowego aresztowania w dniach 16.11.2014 r. – 22.04.2015 r. oraz 24.04.2015 r. – 20.08.2015 r.

V. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. N. kwotę 1476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), w tym kwotę 276 zł (dwieście siedemdziesiąt sześć złotych) podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za nie opłaconą pomoc prawną świadczoną P. F. przez obrońcę ustanowionego z urzędu.

VI. na mocy art. 624 § 1 kpk zwolnił P. F. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, zaś wydatkami za to postępowanie obciążył Skarb Państwa.

Prokurator na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk oraz art. 444 kpk zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego, powołując się na przepisy art. 427 § 1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 4 kpk wyrokowi temu zarzucił:

rażącą niewspółmierność (łagodność) orzeczonej wobec oskarżonego P. F. kary jednostkowej za przypisany mu czyn z art. 148 § 1 kk

w sytuacji, gdy prawidłowa ocena stopnia jego winy i społecznej szkodliwości zbrodni z art. 148 § 1 kk przemawiała za orzeczeniem znacznie surowszej kary, tj. kary 25 lat pozbawienia wolności.

Stawiając opisany wyżej zarzut na podstawie art. 437 § 1 kpk wniósł o:

zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- uchylene rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności,
- zmianę orzeczonej kary jednostkowej za czyn z art. 148 § 1 kk i wymierzenie za tę zbrodnię kary 25 lat pozbawienia wolności,
- orzeczenie kary łącznej w wymiarze 25 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja jest częściowo zasadna.

Należy zgodzić się z reprezentowanym w apelacji stanowiskiem, że „zwłaszcza matkobójstwo zasługuje na szczególne potępienie we wszystkich systemach prawnych oraz w sensie moralnym i religijnym”.

Z tego względu orzeczona wobec oskarżonego kara zbliżona do dolnej granicy ustawowego zagrożenia jest zbyt łagodna.

Sąd meriti przewartościował okoliczności łagodzące, a w szczególności „działanie w stanie wzburzenia” i „szczególną sytuację domową, wytworzoną i utrzymywaną przez pokrzywdzoną”.

Z materiału dowodowego sprawy w sposób niekwestionowany wynika, że to oskarżony nadużywał alkoholu, wywoływał awantury domowe i znęcał się nad członkami rodziny. Nieporozumienia i kolejną awanturę domową w dniu przestępstwa zabójstwa wywołał również oskarżony będąc pod wpływem alkoholu, było to więc typowe działanie oskarżonego, które nie może być utożsamiane z impulsem zewnętrznym usprawiedliwiającym wzburzenie sprawcy.

Podobnie eksponowane w sprawie „zbieractwo” pokrzywdzonej było defektem psychicznym wymagającym leczenia, a nie rozwiązań siłowych ze strony oskarżonego.

Z tego względu Sąd Apelacyjny uznał, że orzeczoną wobec oskarżonego karę za czyn wyczerpujący dyspozycję art. 148 § 1 kk oraz karę łączną należy podwyższyć do 14 (czternastu) lat pozbawienia wolności.

Mając na uwadze, że oskarżony dotychczas nie miał konfliktów z prawem Sąd nie podzielił stanowiska apelacji, że należy wobec niego orzec karę 25 lat pozbawienia wolności. W orzecznictwie i doktrynie zgodne jest stanowisko, że

kara ta mająca charakter eliminacyjny winna być orzekana wobec sprawców szczególnie zdemoralizowanych, których resocjalizacja może budzić wątpliwości.

W przypadku oskarżonego taka diagnoza byłaby nieuprawniona.

Uwzględniając omówione okoliczności Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

Orzeczenie odnośnie kosztów sądowych poniesionych w sprawie uzasadnia art. 624 kpk, bowiem oskarżony nie posiada majątku i ma do odbycia wieloletnią karę pozbawienia wolności.